

KITEEN VARSANÄYTTELY 22.5.2008 KLO 9

VARSAT:

1-vuotiaat suomenhevoseet:

1. Pihan Pinkasu 1703-07 synt. 02.06.2007 ori

/
Pilven Poika 1783-89 / Ritukka 1377-95 / Karski 1388-81
Kasv.Kuosmanen, Janne & Tiina, KONTIOLAHTI Om. Romon Perhekodit Oy,
KONTIOLAHTI Emä: 0 0 0 0 0 e e/st

sk_____ lk_____ ltp_____ runko_____ jalat_____

kaviot _____ käyntiliikkeet_____ juoksuliikkeet_____

palkinto_____ blup

2. Vireko 1948-07 synt. 19.07.2007 ori

/
A.T. Eko 1057-01 / Viiteriina 1833-98 / Raino 2130-85
Kasv.Eino Hirvonen, VILLALA Om. Eino Hirvonen, VILLALA
Emä: 48starttia 3-5-2 6165 eur 30,1ke 27,7aly 128 e/st

sk_____ lk_____ ltp_____ runko_____ jalat_____

kaviot _____ käyntiliikkeet_____ juoksuliikkeet_____

palkinto_____ blup

3. Imun Leimu 1941-07 synt. 25.06.2007 tamma

/
A.T. Eko 1057-01 / Siiman Imu 1913-85 / Luonnos Jo 99
Kasv.Teuvo Konttinen, TOLOSENMÄKI Om. Teuvo Konttinen, TOLOSENMÄKI
Emä: 95starttia 22-8-6 32392 eur 26,3ly 23,5aly 341 e/st

sk_____ lk_____ ltp_____ runko_____ jalat_____

kaviot _____ käyntiliikkeet_____ juoksuliikkeet_____

palkinto_____ blup

4. Tsiti 1440-07 synt. 16.05.2007 tamma

Vaaleanrautias,lht, mhrrs, lsi, ahv, oej kjko, vej vsk ja vko,
otj matala psk ja vko, vtj vsk ja vko

Liising 1777-94 / Titan Tytti 1115-91 / Mikker 1328-83

Kasv.Teija Lehtonen, KITEE Om. Teija Lehtonen, KITEE

Emä: 91starttia 2-5-12 5612 eur 29,9ly 28,7aly 62 e/st

sk_____ lk_____ ltp_____ runko_____ jalat_____

kaviot_____ käyntiliikkeet_____ juoksuliikkeet_____

palkinto_____ blup

1-vuotiaat lämminveriset:

1. Roberto Max 07-1208 synt. 17.04.2007 ori

Tummanpunaruunikko,pieni puolikuun muotoinen tähti, vtj ruunu valkea ja kirjokavio
Express It US-M-0570 / Silk S-93-5353 / Snack Bar US-4546-W

Kasv.Haapio, Kari & Sinikka, PANELIA Om. Kettunen Jorma & Jaana & Ulla,
ILOMANTSI

Emä: 131starttia 15-21-18 30710 eur 15,2ke 13,5aly 234 e/st

sk_____ lk_____ ltp_____ runko_____ jalat_____

kaviot_____ käyntiliikkeet_____ juoksuliikkeet_____

palkinto_____ blup

2-vuotiaat suomenhevokset:

1. Pihan Tuska 1184-06 synt. 27.04.2006 tamma

Vaaleanpunarautias,ikk, jhkn, kj jvkot

Viesker 1228-89 / Viltterin-Purje 1700-87 / Viltter 1250-74

Kasv.Romon Perhekodit Oy, KONTIOLAHTI Om. Romon Perhekodit Oy, KONTIOLAHTI

Emä: 123starttia 3-10-12 8813 eur 29,0ke 27,3aly 72 e/st

sk_____ lk_____ ltp_____ runko_____ jalat_____

kaviot_____ käyntiliikkeet_____ juoksuliikkeet_____

palkinto_____ blup

2. Kartelli 1694-06 synt. 25.06.2006 ori

Vaaleanpunarautias,lht häntä, tipt, mej jvkot, otj kjko, vtj jvko

I.P. Viikari 1168-98 / Raja-Linta 2138-97 / Vokker 662-72

Kasv.Veli Kinnunen, ORAVISALO Om. Tolvanen Kirsi & Turunen Antti, ORAVISALO

Emä: 23starttia 1-0-1 1085 eur 35,2ke 34,9aly 47 e/st

sk_____ lk_____ ltp_____ runko_____ jalat_____

kaviot _____ käyntiliikkeet_____ juoksuliikkeet_____

palkinto_____ blup

3. Sukkela Hippula 1327-06 synt. 27.05.2006 tamma

Kulomusta,sekakarvoja otsalla

Huiman Pyste 1587-97 / P.L. Dragona 1592-87 / Poika-Luonnos 192-74

Kasv.Katariina Järviö, KITEE Om. Katariina Järviö, KITEE

Emä: 0 0 0 0 0 e e/st

sk_____ lk_____ ltp_____ runko_____ jalat_____

kaviot _____ käyntiliikkeet_____ juoksuliikkeet_____

palkinto_____ blup

4. Karelli 1561-06 synt. 17.06.2006 tamma

Punarautias,lht, lsi, kpku, kj jvkot

Cameron 1584-95 / Eulaalia 2296-93 / Hilun-Valtti 1298-75

Kasv.Tolvanen Kirsi & Turunen Antti, ORAVISALO Om. Aino Turunen, ORAVISALO

Emä: 19starttia 0-2-1 1040 eur 35,1ke 32,1ake 55 e/st

sk_____ lk_____ ltp_____ runko_____ jalat_____

kaviot _____ käyntiliikkeet_____ juoksuliikkeet_____

palkinto_____ blup

5. Merlinin Tähti 1031-06 synt. 15.04.2006 tamma

Punarautias,ti, oej ja otj vsk ja vkot, vej ja vtj jvkot

Kipparin Merlin 1538-99 / Koivumäen Siru 1788-95 / Horna 1124-78

Kasv.Mia Anttonen, PAROLA Om. Hanna Puustinen, JOENSUU Emä: 0 0 0 0 0 e e/st

sk_____ lk_____ ltp_____ runko_____ jalat_____

kaviot _____ käyntiliikkeet_____ juoksuliikkeet_____

palkinto_____ blup

3-vuotiaat suomenhevoset:

1. Pihan Alma 1348-05 synt. 18.05.2005 tamma

Punarautias, tipt, vej kjko, otj vsk ja vko, vtj psk ja vko

Kihin Hiski 1667-90 / Ritukka 1377-95 / Karski 1388-81

Kasv. Kuosmanen, Janne & Tiina, KONTIOLAHTI Om. Kuosmanen Janne & Oravakangas Mikko, KONTIOLAHTI Emä: 0 0 0 0 0 e e/st

sk_____ lk_____ ltp_____ runko_____ jalat_____

kaviot _____ käyntiliikkeet _____ juoksuliikkeet _____

palkinto _____ blup _____

OTATHAN HEVOSESI PASSIN / REKISTERITODISTUKSEN MUKAAN NÄYTTELYYN !!

NÄYTTELYLAUTAKUNTA:

Pj. Eero Perttunen, Taisto Rautiainen, tuomariharjoittelija Markus Gröhn siht. Piia Vaakanainen

Poisjäännit pyydetään ilmoittamaan numeroon 050- 44 17 524 /Piia Vaakanainen

PALKITSEMISET:

Jokainen palkittu varsa saa ruusukkeen. Lisäksi:

- Näyttelyn Parhaalle Suomen Hippos ry:n ruusuke.
- Näyttelyn parhaalle LV-varsalle Lämminverinen 50-vuotta suomessa –ruusuke.
- Parhaalle R-suunnan SH-varsalle Suorakan ruusuke.

Hevosen esittäminen näyttelyssä

A. Valmistautumisen yleisohjeet.

Hevosjalostusliittojen järjestämissä tamma- ja varsanäyttelyissä arvostellaan rekisteröityjä ori- ja tammavarsoja. Suomenhevosvarsojen on oltava 1-3 –vuotiaita ja lämminveriravurivarsojen 1-2 –vuotiaita. Tammat arvostellaan kanta-kirjausta varten. Suomenhevostammat kantakirjataan juoksija- (J), työhevos- (T), ratsuhevos- (R) tai pienhevos- (P) suunnalle ja lämminveritammat lämminverisen ravihevosen kantakirjaan. Näyttelyssä arvostellaan hevosen liikkeet käynnissä ja ravissa sekä tutkitaan sen rakenne. Jotta arvostelu sujuisi joustavasti, hevonen kannattaa valmentaa näitä asioita varten etukäteen. Tämä pätee etenkin varsoihin, jotka saattavat vierastaa outoja paikkoja ja ihmisiä.

Heti syntymän jälkeen varsaa on alettava totuttaa ihmiseen. Pieni varsa tulee opettaa päitsiin (riimuun) ja kulkemaan taluttajansa rinnalla. Se on myös opetettava nostamaan kaviota ja totutettava kaikkien kehon osiensa tutkimiseen. Varsa on helpompi suitsia ja antaa matolääkkeet, kun se ei ole arka suustaan eikä päästään. Hampaat tutkitaan jokaisessa näyttelyssä samoin kuin orivarsoilla kivekset, joten näihin tapahtumiin varsa kannattaa opettaa erityisen hyvin, koska vastaanhoitteleva varsa viivästyttää näyttelyä. Yksivuotiaat orivarsat voidaan arvostella ja palkita, vaikka toinen kives ei ole vielä laskeutunut, *mutta kaksi- ja kolmevuotiailta varsoilta vaaditaan, että molemmat kivekset ovat laskeutuneet. Varsaa, joka ei anna tutkia hampaitaan eikä kiveksiään, ei arvostella.* Mittauksen aikana hevosen on seistävä tasajaloin eikä se saa arkailla mittaa painautumalla matalaksi. *Kaksivuotiaat ja vanhemmat varsat on esitettävä suitsittuna kuolaimin, jotta niiden hallinta olisi varmempaa.* Myös yksivuotiailla voi käyttää kuolaimia, mikäli katsoo sen tarpeelliseksi. Oriin esittäjän on oltava vähintään 16-vuotias. *Esittäjän on turvallisuussyistä hyvä käyttää kypärää,* koska varsinkin varsat voivat oudoissa paikoissa vieraiden hevosten läsnä ollessa käyttäytyä arvaamattomasti. Näin on toisinaan käynyt loppuarvostelussa, jossa varsat seisovat vierekkäin rivissä.

B. Kunto ja kaviot

Näyttelyhevosen on oltava terve ja hyvässä ravitsemustilassa. Jouhien tulee olla selvitettyinä ja karvapeitteen suittuna. Pitkät karvatupsut, joita saattaa talvella tulla korvien sisään, voi leikata pois. Kavioiden tulee olla puhdistettuina ja vuoltuina tai asiallisesti kengitettyinä. Talvella kengän ja kavion välissä voivat olla tierakumit, *mutta ei välipohjia,* jotka estävät kavion pohjan tutkimisen. *Kantakirjattavilla hevosilla suoritetaan ajo- tai ratsastuskoe, jonka jälkeen hevonen on hyvä siistiä loppuarvostelua ja valokuvausta varten, joten puhdistusvälineet kannattaa ottaa mukaan.*

C. Näyttelyn kulku sekä lisää valmistautumishjeita

1. Verryttely ja liikkeiden esittäminen

Näyttelypaikalle saavuttua ilmoitaudutaan sihteerille ja aletaan verryttellä hevosta, jotta se notkistuisi ja tottuisi näyttelyn ilmapiiriin. Kun paikat ovat tulleet tutuiksi, hevonen viedään rauhalliseen paikkaan keskittymään itse suoritukseen. Esittämisen aluksi hevonen talutetaan noin neljän metrin päähän lautakunnasta, pysähdytään ja tervehditään. Esittelyn yhteydessä mainitaan, halutaanko suomenhevosvarsa arvosteltavan muulla kuin juoksijasuunnalla, sillä myös työ-, ratsu- ja pienhevossuunnat ovat mahdollisia. Ensin esitetään liikkeet käynnissä, jolloin hevosta talutetaan lautakunnasta pois päin kolmion vasenta sivua pitkin. Kun saavutaan ensimmäisen sivun päähän, käännytään oikealle ja jatketaan pitkää sivua pitkin, jonka loputtua käännytään oikealle ja sitten kolmatta sivua pitkin takaisin lähtöpisteeseen. Näin tulevat liikkeet nähdyksi takaa, sivulta ja edestä. Käynnin jälkeen esitetään juoksuliikkeet samalla kolmiouralla tehden kuitenkin käännökset käynnissä, jottei

kolmiosta tule ympyrää. Liikkeitä tarkastettaessa hevonen ei saa mutkitella, vaan sen on kuljettava suoraan. Jos käytettävissä ei ole kolmiouraa, liikkeet esitetään edestakaisin taluttamalla. Tällöin on takaisin palatessa tärkeää kuljettaa varsa reilusti lautakunnan ohi, jotta tuomarit näkevät käynnissä yliastunnan ja ravissa liikkeiden lennokkuuden. Ravissa otetaan pitempi ohjasote kuin käynnissä, jotta hevosen pää saa riittävästi vapautta mahdollistaen pitkät juoksuliikkeet.

Hevosta kannattaa kävelyttää reippaasti ja juokсутta niin nopeasti kuin pääsee. Jos esittäjä ei pääse lujaa, hänen tulee pyytää nopeajalkaista henkilöä esittämään käynti- ja juoksuliikkeet ja keskittyä itse rakenteen esittämiseen. Iäkkäiden ihmisten tulisi herkemmin antaa esitystehtävät nuoremmille, jotta näillekin kertyisi kokemusta.

2. Mittaaminen, hampaiden ja kivesten tutkiminen

Hevosta seisotetaan tasajaloin mittauksen aikana. *Mittaaja seisoo hevosen vasemmalla puolella. Varsoilta mitataan säkä- ja lautaskorkeus, aikuisilta hevosilta otetaan muitakin mittoja. Samassa yhteydessä tarkastetaan purenta ja kaviot sekä orivarsoilta kivekset.* Hyvin opetettu varsa säästää näissä toimenpiteissä huomattavasti lautakunnan aikaa.

3. Hevosen rakenteen esittäminen

Hevonen asetetaan noin neljän metrin etäisyydelle harjaton puoli arvostelijoihin päin. Arvosteli-joiden puoleiset jalat asettuvat normaalisti kohtisuoraan maata vasten, mutta ulkopuoleinen etujalka näkyy hieman toisen takana ja ulkopuoleinen takajalka on taas selvästi toista takajalkaa edempänä. Näin kaikki jalat ovat näkyvissä yhtäaikaan. *Hevonen tulee pitää hereillä,* niin että se seisoo ryhdikkäästi eikä lepuuta mitään jalkaansa. Monet hevoset asettuvat esitysasentoon luonnostaan, mutta toisia on siihen opetettava. Kotona siis kannattaa harjoitella ystävän toimiessa tuomarina ja miksei myös valokuvaajana, sillä hevosen esitysasento sivulta päin on myös samalla valokuvaus-asento! *Esittäjä seisoo aluksi hevosen edessä, vasen ohjas oikeassa ja oikea ohjas vasemmassa kädessä. Kun tuomari tulee katsomaan hevosta edestä päin, siirtyy esittäjä hevosen vasemmalle puolelle talutusasentoon,* jotta hevosen jalka-asentojen tutkiminen on esteetöntä. Jos esittäjä jää hevosen eteen, nähdään vain hänen jalka-asentonsa.

Koko ajan on huolehdittava, että hevosen jalat ovat mahdollisimman suorassa. Varsoilla saattavat jalat kääntyä samalle päin vinoon kuin pääkin, joten esittäjän tulee oitis korjata varsan asento, jos se rupeaa vilkuilemaan muita hevosia. Tässä tullaankin hevosen esittämisen tärkeään kohtaan. Jotta hevonen noudattaa esittäjänsä tahtoa, on esittäjän oltava hänen yläpuolellaan. Ihmisen tulee hankkia hevosen kunnioitus jos sen ollessa varsana. Myöhemminkin tämä onnistuu määrätietoisella työskentelyllä. Apuna voi käyttää esimerkiksi pyöröaitausta, talutusharjoituksia ja tietenkin taitavan hevosihmisen kokemusta. Kotona kannattaa selvittää johtajuuskysymys kunnolla, niin selviää näyttelyistä ja kilpailuista paljon helpommalla, koska näissä tilanteissa varsalla on niin paljon huomiota herättäviä asioita, että heikkotahtoinen ihminen jää toiseksi.

Jotta saisi etukäteen kuvan siitä, kuinka varsa käyttäytyy outojen hevosten parissa, voi järjestää harjoitusnäyttelyt ystäviensä kanssa. Yksin kasvaneet varsat ovat usein rauhattomimpia päästyään tilaisuuksiin, joissa on paljon hevosia ja ihmisiä koolla. Monesti omistaja sanoo näyttelyissä remuavan varsan olevan kotioloissa rauhallisen. Vihaiset hevoset taas saattavat jurottaa yleisötilaisuuksissa eivätkä aiheuta suurtakaan häiriötä. Yhtäkaikki, hyvin opetettu hevonen toimii aina paremmin kuin opettamaton.

4. Loppuarvostelu ja palkitseminen

Varsat kutsutaan loppuarvosteluun ikäluokka kerrallaan. Ne seisovat rinnakkain rivissä noin viiden metrin välein odottaen vuoroaan. Jokainen palkittava varsa saa ruusukkeen, jonka nauhat lepattavat tuulessa, joten varsa on totutettava tähänkin etukäteen. Lopuksi otetaan parhaasta varsasta valokuva, jolloin varsalta kysytään kärsivällisyyttä, koska muut varsat alkavat siirtyä kuljetusautoille päin. Jos jollakin toisella varsalla ei ole liian kiire kotitalliin, sen kannattaa jäädä seuraksi auttamaan kaveria.

5. Lopuksi

Hevonen on kaunis eläin ja eläimistä ehkä jaloin. Niinpä sen kanssa ei saa olla suru puserossa, vaan tulee esiintyä iloisesti ja reippaasti, kun on päässyt tuttavaksi niin suuren ja komean eläimen kanssa. Tervetuloa näyttelyyn!

Eero Perttunen piiriagronomi

POHJOIS-KARJALAN
HEVOSJÄLOSTUSLIITTO RY

KITEEN
HEVOSTAULOUSYHDISTYS

WWW.HEVOSJÄLOSTUSLIITTO.FI/POHJOISKARJALA